

dr Dariusz Wawrzyniak

Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu

Sprawozdanie z konferencji naukowej „WROfin 2010 Bankowość detaliczna – idee, modele, procesy”

„Zarządzanie ryzykiem bankowym w okresie spowolnienia gospodarczego” – pod takim tytułem odbyła się 19 i 20 października 2010 we Wrocławiu druga edycja konferencji *WROfin Bankowość detaliczna – idee, modele, procesy* poświęconej współczesnym problemom bankowości detalicznej w Polsce. Konferencja została zorganizowana przez Narodowy Bank Polski, Bank Zachodni WBK SA, oraz Katedrę Bankowości Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu. Dwudniowe spotkanie, które odbywało się w hotelu Mercure Panorama, spotkało się z bardzo dużym zainteresowaniem – wzięło w nim bowiem udział ponad 150 osób reprezentujących wysokie szczeble zarządzania banków komercyjnych i spółdzielczych, środowiska akademickie oraz środowiska biznesowe. W trakcie obrad konferencji rozpatrywane były najbardziej aktualne problemy bankowości detalicznej w Polsce, w szczególności:

- analizy bieżącej sytuacji sektora bankowości detalicznej,
- zarządzanie ryzykiem w sektorze bankowym,
- wpływ spowolnienia gospodarczego na rynek bankowości detalicznej,
- tendencje w bankowości detalicznej oraz rozwój oferty produktowej,
- modele biznesowe i organizacyjne działalności bankowej,
- działalność kredytowa – trendy, zmiany, nowości.

Konferencję otworzył JM Rektor Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu prof. zw. dr hab. Bogusław Fiedor. W słowie wstępnym podkreślił szczególną wagę problematyki bankowości detalicznej w kontekście bieżącej sytuacji na rynkach finansowych – wątek ten był oczywiście w naturalny sposób kontynuowany przez większość prelegentów. JM Rektor Uniwersytetu Ekonomicznego przedstawił także w krótkim wystąpieniu reprezentowaną przez siebie uczelnię oraz wskazał jej znaczącą rolę w kształtowaniu świadomości ekonomicznej w wielu płaszczyznach, od studiów pierwszego i drugiego stopnia, po obszary kształcenia ustawicz-

nego. Następnie głos zabrał przedstawiciel gościa honorowego konferencji – Prezydenta Miasta Wrocławia, Pana dra Rafała Dutkiewicza, który podkreślił znaczenie konferencji w życiu naukowym i biznesowym stolicy Dolnego Śląska. Przedstawiciel współorganizatora konferencji – Narodowego Banku Polskiego – Pani Prof. zw. dr hab. Małgorzata Zaleska, Członek Zarządu NBP zwróciła uwagę na aktualność tematyki konferencji oraz obecność wybitnych przedstawicieli nauki i praktyki. Jako ostatni głos zabrał Prezes Zarządu Banku Zachodniego WBK SA Pan Mateusz Morawiecki podkreślając znaczenie konferencji naukowych organizowanych wspólnie przez uczelnie i instytucje finansowe. Następnie prowadzący obrady pierwszego dnia – Członek Zarządu Banku Zachodniego WBK SA Pan Feliks Szyszkowiak zaprosił do rozpoczęcia panelu dyskusyjnego zatytułowanego „Zarządzanie ryzykiem bankowym w warunkach turbulencji na rynkach finansowych”. Obrady panelu poprowadziła Pani Profesor Małgorzata Zaleska, a jego uczestnikami byli Prezes Zarządu Banku Zachodniego WBK SA Pan Mateusz Morawiecki oraz Prezes Zarządu BRE Banku SA Pan Mariusz Grendowicz. W niezwykle ciekawej i bogatej w interesujące punkty widzenia dyskusji starano się znaleźć odpowiedzi na następujące pytania:

- Jakie zewnętrzne czynniki w szczególnie uciążliwy sposób wpływają na zarządzanie ryzykiem bankowym w warunkach turbulencji na rynkach finansowych?
- Który rodzaj ryzyka generuje szczególne zagrożenie dla stabilności pojedynczego banku w warunkach turbulencji na rynkach finansowych?
- Czy zasadna jest unifikacja pomiaru oraz wprowadzenie regulacji ograniczających ryzyko reputacji?
- Jaki będzie wpływ ustanowienia nowej architektury nadzoru finansowego w Unii Europejskiej na funkcjonowanie polskiego sektora bankowego?
- Jak sektor bankowy ocenia ostatnie decyzje, podjęte przez Komitet Bazylejski, podnoszące minimalne wskaźniki kapitałowe banków oraz zapowiedź wprowadzenia norm płynności?
- Jak pogorszenie sytuacji makroekonomicznej oraz problemy finansów publicznych w Polsce i w innych krajach wpływa na uwarunkowania zarządzania ryzykiem bankowym?

Dyskusję podsumowały odpowiedzi na pytania zadawane przez słuchaczy.

Po przerwie swój referat zatytułowany „Co robić z ryzykiem systemowym w sektorze bankowym?” rozpoczął Prof. dr hab. Witold Orłowski. W bardzo ciekawy sposób przedstawił w nim diagnozę obecnej sytuacji na rynkach finansowych przywołując między innymi problem ryzyka systemowego. Przewidując możliwości dalszego rozwoju sytuacji wskazał na kilka kluczowych zagadnień, których rozwiązanie jest warunkiem uniknięcia w przyszłości problemów, którym rynki finansowe nie sprostały w minionych kilku latach. Są wśród nich między innymi: problem globalizacji

instytucji finansowych, zadłużenie państw zachodnich, niejasne perspektywy wzrostu globalnej gospodarki oraz wspomniane już ryzyko systemowe.

Następnie głos zabrał główny ekonomista BRE Banku SA Pan dr Ryszard Petru. W referacie zatytułowanym „Sektor bankowy po kryzysie” przedstawił obecną sytuację makroekonomiczną Europy i świata, przyczyny kryzysu fiskalnego oraz aktualną i przewidywaną kondycję sektora bankowego wybranych krajów europejskich. Prezentacja obfitowała w bardzo wartościowe dane liczbowe opisujące omawiane przez prelegenta zagadnienia. W podsumowaniu Pan dr Ryszard Petru stwierdził między innymi, że przeciwdziałanie kryzysowi finansowemu stało się źródłem poważnych problemów fiskalnych w wielu krajach, jednak polski sektor bankowy – również dotknięty przez kryzys – w relatywnie łagodny sposób problemy te ominął.

W drugiej części obrad pierwszego dnia głos zabrał Profesor dr hab. Jan Krzysztof Solarz wygłaszając referat zatytułowany „Integracja instrumentów, instytucji i rynków finansowych”. Bardzo interesujące wystąpienie koncentrowało się wokół problemów integracji w różnych obszarach wspólnego systemu finansowego ze szczególnym uwzględnieniem problematyki ryzyka. W podsumowaniu swojego wystąpienia Profesor Jan Krzysztof Solarz zaproponował między innymi dwa ważne wnioski, zgodnie z którymi przyzwyczajenia oraz brak kompetencji finansowej ograniczają zakres poprawy jakości życia ludności, a walka z wykluczeniem w dostępie do profesjonalnego zarządzania ryzykiem jest miernikiem społecznej odpowiedzialności banków detalicznych.

Zakończeniem obrad pierwszego dnia był niezwykle zajmujący referat dra Krzysztofa Markowskiego, Prezesa Biura Informacji Kredytowej zatytułowany „Rynek kredytów detalicznych – kierunki zmian”, w którym prelegent przedstawił najważniejsze zmiany w sposobie funkcjonowania banków detalicznych w ostatnich latach, regulacje prawne determinujące rozwój rynku kredytów detalicznych oraz trendy na rynku tych kredytów. Bardzo ciekawym elementem prezentacji było także przedstawienie charakterystyki klienta nadmiernie zadłużonego oraz omówienie wielkości zadłużenia – niestety rosnącej – klientów nadmiernie zadłużonych na przestrzeni ostatnich dwóch lat.

Obrady dnia pierwszego zakończyła dyskusja.

Obrady dnia drugiego rozpoczęły się pod przewodnictwem Pana Profesora dra hab. Andrzeja Gospodarowicza, kierownika Katedry Bankowości Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu. Jako pierwszy wystąpił Pan Andrzej Burliga, Członek Zarządu Banku Zachodniego WBK SA, który przedstawił referat zatytułowany „Zarządzanie bankiem w czasach kryzysu”. Bogato ilustrowane danymi liczbowymi wystąpienie skupiło uwagę słuchaczy przede wszystkim na oryginalnych zestawieniach i zależnościach opisujących bieżącą sytuację sektora bankowego oraz mechanizmy zarządzania ryzykiem. Jedną z konkluzji prelegenta było stwierdzenie, że prze-

widywanie kryzysów we współczesnych finansach jest bardzo trudne lub wręcz niemożliwe. Ważne jest zatem odpowiednie przygotowanie się na potencjalne wystąpienie zjawisk o charakterze kryzysowym.

Prof. zw. dr hab. Maciej Wiatr przedstawił referat zatytułowany „Dywersyfikacja jakości portfeli kredytowych banków w Polsce. Paradoks czy prawdziwość trendów?”, w którym podjął się wykazania i uzasadnienia przyczyn rozbieżności pomiędzy obserwowanymi w polskim sektorze bankowym poziomami jakości portfeli kredytowych banków komercyjnych i spółdzielczych. Bardzo interesujące wystąpienie w znakomity sposób łączyło praktyczne doświadczenie bankowe Profesora Macieja Wiatra oraz jego naukowe podejście do rozwiązywania analizowanych problemów. Opinie i analizy Profesora dotyczące szczególnie bankowości spółdzielczej spotkały się z dużym zainteresowaniem publiczności, wśród której znalazło się wielu reprezentantów sektora spółdzielczego.

Ostatnim referatem wygłoszonym podczas konferencji był referat Profesora dra hab. Krzysztofa Rybińskiego zatytułowany „Budowanie konkurencyjności w erze turbulencji”. Profesor Krzysztof Rybiński w charakterystyczny dla siebie sposób porwał publiczność oryginalnymi treściami swojego wystąpienia. Wskazał między innymi na atrybuty bieżącej sytuacji na rynkach finansowych, które zdają się wskazywać na to, iż rynki nie wyciągnęły wniosków z kryzysu lat 2007-2009. Zacytował jednego z londyńskich finansistów, który dostrzegając jedynie pozytywy obecnej sytuacji miał powiedzieć: „Jest świetnie, tak jak w 2007 roku, wszyscy chcą kupować, chcą robić deal'e... Na taksówkę w Londynie znowu czeka się pół godziny”. Profesor Krzysztof Rybiński poddał konstruktywnej i uzasadnionej krytyce niektóre aspekty zarządzania współczesnymi finansami zarówno w kontekście międzynarodowym, jak i krajowym. Odnosił się także do wybranych problemów polskiej e-administracji wskazując na możliwość wdrożenia projektu *bankadministracji* wykorzystującego istniejący potencjał bankowości internetowej do procesów komunikacji z administracją państwową. Wystąpienie Profesora zaplanowane jako ostatnie okazało się znakomitym podsumowaniem obrad i zainteresowało wielu uczestników konferencji społeczną działalnością prelegenta.

Obrady zakończył prof. dr hab. Andrzej Gospodarowicz wskazując na niezwykle istotny aspekt konferencji, którym była nieczęsta w dzisiejszej konferencyjnej rzeczywistości konfrontacja (w pozytywnym tego słowa znaczeniu) opinii i koncepcji praktyki bankowej z wynikami badań środowisk akademickich. Podziękował on wszystkim prelegentom za niezwykle interesujące wystąpienia, a uczestnikom za aktywny udział w obradach. Podkreślił także, że istotnym elementem konferencji wzbogacającym treści przekazane w ramach prezentacji są materiały konferencyjne wydane w ramach prac naukowych Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu. Profesor Andrzej Gospodarowicz serdecznie podziękował Pani Profesor Małgorzacie Zaleskiej oraz Prezesowi Banku Zachodniego WBK SA Mateuszo-

wi Morawieckiemu za ogromne zaangażowanie w prace organizacyjne, co niewątpliwie przyczyniło się do sukcesu konferencji.

Specyficznym atrybutem konferencji była transmisja jej obrad na żywo w internecie, która dostępna była na witrynie internetowej konferencji <http://wrofin2010.pl/>. To nieczęsto spotykane rozwiązanie umożliwiło śledzenie obrad wielu zainteresowanym, którym z przyczyn ograniczonej pojemności sali konferencyjnej nie udało się zarejestrować w poczet uczestników.

Wnioski z konferencyjnych prezentacji oraz dyskusji z pewnością procentować będą przez najbliższy rok i staną się podstawą obrad następnej konferencji WROfin.